

Question Paper Preview

Notations :

- 1.Options shown in green color and with ✓ icon are correct.
- 2.Options shown in red color and with ✗ icon are incorrect.

Question Paper Name :	Social Marathi 30th June 2025 Shift 2
Subject Name :	Social Marathi
Duration :	150
Total Marks :	150
Display Marks:	Yes
Share Answer Key With Delivery Engine :	Yes
Actual Answer Key :	Yes
Change Font Color :	No
Change Background Color :	No
Change Theme :	No
Help Button :	No
Show Reports :	No
Show Progress Bar :	No

Social Marathi

Group Number :	1
Group Id :	47718753
Group Maximum Duration :	0
Group Minimum Duration :	150
Show Attended Group? :	No
Edit Attended Group? :	No
Break time :	0
Group Marks :	150

Child Development and Pedagogy

Section Id :	477187250
Section Number :	1
Section type :	Online
Mandatory or Optional :	Mandatory
Number of Questions :	30
Number of Questions to be attempted :	30
Section Marks :	30
Maximum Instruction Time :	0
Sub-Section Number :	1
Sub-Section Id :	477187398
Question Shuffling Allowed :	Yes

Question Number : 1 Question Id : 4771877949 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the **INCORRECT** statement regarding growth, development and maturity of the child

मुलाची वाढ, विकास आणि परिपक्वता या संबंधी चुकीचे विधान ओळखा

Options :

Development refers to growth as well as behavioural changes

1. ✖ विकास म्हणजे वाढ तसेच वर्तणुकीतील बदल

Growth refers to structural and psychological changes

2. ✔ वाढ म्हणजे संरचनात्मक आणि मानसिक बदल

Biological and environmental factors influence development

3. ✖ जैविक आणि पर्यावरणीय घटक विकासावर परिणाम करतात

Maturation refers to the emergence of an organism's genetic potential

4. ✖ परिपक्वता म्हणजे जीवाचा अणुवांशिक क्षमतेचा उदय

Question Number : 2 Question Id : 4771877950 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Match the Development Theories given under List-A with their basic aspects given under List-B

यादी - अ अंतर्गत दिलेल्या विकास सिद्धांतांची यादी - ब अंतर्गत दिलेल्या त्यांच्या मूलभूत पैलूंची जुळवा

List- A	List -B
यादी - अ (Development) (विकास)	यादी - ब (Theme) (मुख्य कल्पना / मुख्य विषय)
A) Erikson's Psycho-Social Development एरिकसनचा मानसिक - सामाजिक विकास	i) Depends on concrete and abstract thinking abilities ठोस आणि सूक्ष्म विचार करण्याच्या क्षमतेवर अवलंबून असते
B) Piaget's Cognitive Development पियाजेटच्या संज्ञानात्मक विकास	ii) Depends on experiential learning अनुभवात्मक शिक्षणावर अवलंबून असते
C) Carl Roger's Self Development कार्ल रॉजरचा स्वविकास	iii) Depends on universal ethical principles सार्वत्रिक नैतिक तत्त्वांवर अवलंबून असते iv) Depends on the result of child interaction with his social environment मुलाच्या त्याच्या सामाजिक वातावरणाशी असलेल्या परस्पर संवादाच्या परिणामावर अवलंबून असते.

Choose the correct one

योग्य उत्तर निवडा

Options :

1. ✖ A-iii, B-iv, C-ii

2. ✖ A-i, B-ii, C-iii

3. ✓ A-iv, B-i, C-ii

4. ✗ A-iii, B-iv, C-i

Question Number : 3 Question Id : 4771877951 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

According to Erik Erickson's 'Psycho-Social Development Theory', a student of Class IX is in this stage of crisis

एरिक एरिकसनच्या 'मानसिक- सामाजिक विकास सिद्धांत' नुसार, नववीचा एक विद्यार्थी या संकटाच्या टप्प्यात आहे.

Options :

Initiative Vs Guilt

1. ✗ पुढाकार विरुद्ध अपराधीपणा

Industry Vs Inferiority

2. ✗ उद्योग विरुद्ध कनिष्ठता

Autonomy Vs Shame

3. ✗ स्वायत्तता विरुद्ध लाज

Role Identity Vs Role confusion

4. ✓ भूमिकेची ओळख विरुद्ध भूमिकेचा गोंधळ

Question Number : 4 Question Id : 4771877952 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Among the following, identify the external factor, that influences Child Development

खालीलपैकी बाल विकासावर परिणाम करणारे बाह्य घटक ओळखा

Options :

Physical environment

1. ✓ भौतिक वातावरण

Hormones

2. ✗ हार्मोन्स

Intelligence

3. ✗ बुद्धिमत्ता

Emotional maturity

4. ✗ भावनिक परिपक्वता

Question Number : 5 Question Id : 4771877953 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Among the following identify those that are more helpful to teacher to provide adequate learning experiences for every learner according to their individuality

प्रत्येक विद्यार्थ्याला त्याच्या व्यक्तिमत्वानुसार शिक्षण अनुभव देण्यासाठी शिक्षकांना अधिक उपयुक्त ठरणारे खालीलपैकी कोणते आहेत ते ओळखा.

A) Ability grouping

क्षमता गटबद्ध

B) Adjusting the curriculum

अभ्यासक्रमाचे समायोजन

C) Adjusting the methods of teaching

शिक्षण पद्धतीमध्ये सुधारणा करणे

D) Proper knowledge of the individual's potentialities

व्यक्तिच्या क्षमतांचे योग्य ज्ञान

Choose the correct one:

योग्य उत्तर निवडा

Options :

A, B, C, D

1. ✓

A, C, D only

2. ✗ फक्त A, C, D

B, C, D only

3. ✗ फक्त B, C, D

A, B, C only

4. ✗ फक्त A, B, C

Question Number : 6 Question Id : 4771877954 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Saritha, a 12 years' age girl, appeared and completed 'Intermediate' with A+ grade. This reflects that her

12 वर्षाची सरिता ही मुलगी इंटरमीडियट मध्ये अ+ ग्रेडसह उत्तीर्ण झाली आणि इंटरमीडियट पूर्ण केले. यावरून असे दिसून येते की तिचे

Options :

Chronological age is greater than Mental age

1. ✖ कालानुक्रमिक वय हे मानसिक वयापेक्षा जास्त आहे

Mental age is less than Chronological age

2. ✖ मानसिक वय हे कालानुक्रमिक वयापेक्षा कमी आहे

Mental age is greater than Chronological age

3. ✔ मानसिक वय हे कालानुक्रमिक वयापेक्षा जास्त आहे

No relation between Chronological and Mental age

4. ✖ कालानुक्रमिक आणि मानसिक वयात कोणताही संबंध नाही

Question Number : 7 Question Id : 4771877955 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the correct sequence of stages of creative thinking

सर्जनशील विचाराच्या टप्प्यांचा योग्य क्रम ओळखा

Options :

Preparation, Verification, Incubation, Illumination

1. ✖ तयारी, पडताळणी, उष्मायन, प्रदीपन

Preparation, Incubation, Illumination, Verification

2. ✔ तयारी , उष्मायन, प्रदीपन, पडताळणी

Verification, Preparation, Incubation, Illumination

3. ✖ पडताळणी, तयारी, उष्मायन, प्रदीपन

Preparation, Illumination, Incubation, Verification

4. ✖ तयारी, प्रदीपन, उष्मायन, पडताळणी

Question Number : 8 Question Id : 4771877956 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

One of the following is **NOT** an example for primary reinforcement

खालीलपैकी एक प्राथमिक मजबुतीकरणाचे उदाहरण नाही

Options :

Food

1. ✖ अन्न

Sleep

2. ✖ झोप

Water

3. ✖ पाणी

Praise

4. ✔ स्तुती

Question Number : 9 Question Id : 4771877957 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

As a teacher, which test do you use to assess the aptitude of your students?

शिक्षक म्हणून तुमच्या विद्यार्थ्यांची अभिरुची तपासण्यासाठी तुम्ही कोणती परिक्षा वापराल

Options :

Thematic Apperception Test

1. ✖ विषयासंबंधी दृष्टिकोन चाचणी

Army Alpha tests

2. ✖ आर्मी अल्फा चाचण्या

Raven's Coloured Progressive Matrices

3. ✖ रेवेन्स कलर्ड प्रोग्रेसिव्ह मॅट्रिसेस

Finger Dexterity tests

4. ✔ फिंगर डेक्स्टीरीटी चाचण्या

Question Number : 10 Question Id : 4771877958 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

With respect to nature of the Head of the school, which among the following lead to maladjustment, criticism among teachers and students?

शाळेच्या मुख्याध्यापकांचा स्वभावा बाबत, खालीलपैकी कोणते कारण शिक्षक आणि विद्यार्थ्यांमध्ये गैरसमायोजन, टीका यांना कारणीभूत ठरते.

Options :

Social adaptability and maturity

सामाजिक अनुकूलता आणि परिपक्वता

1. ✖

Participative leadership

सहभागी नेतृत्व

2. ✖

Authoritarian leadership

हुकूमशाही नेतृत्व

3. ✔

Self-confidence and positive approach

आत्मविश्वास आणि सकारात्मक दृष्टिकोन

4. ✖

Question Number : 11 Question Id : 4771877959 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Which method is more applicable to guide the student, who is facing the problems like aggressiveness, anxiety, shyness, temper tantrums and poor academic performance?

आक्रमकता, चिंता, लाजाळूपणा, राग आणि कमकुवत शैक्षणिक कामगिरी या समस्यांना तोंड देणा-या विद्यार्थ्याला मार्गदर्शन करण्यासाठी कोणती पद्धत अधिक लागू पडते

Options :

Cross- sectional method

1. ✖ क्रॉस – सेक्शनल पद्धत

Case Study method

2. ✔ केस स्टडी पद्धत

Cumulative marks record

3. ✖ एकत्रित गुणांची नोंद

Introspection method

4. ✖ आत्मनिरीक्षण पद्धत

Question Number : 12 Question Id : 4771877960 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

According to 'Piaget's Cognitive Development Theory', the child exhibits this
at Pre-Operational stage

पियाजेटच्या संज्ञानात्मक विकास सिद्धांतानुसार बाळ शास्त्रक्रिये पुर्वीच्या टप्प्यावर हे प्रदर्शित
करतो

Options :

Logical thinking

तार्किक विचार

1. ✖

Conservation

संवर्धन

2. ✖

Problem solving ability

समस्या सोडवण्याची क्षमता

3. ✖

Egocentrism

स्वकेंद्रितता / अहंकार केंद्री

4. ✔

Question Number : 13 Question Id : 4771877961 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The changes in behaviour of an individual that occur by one of the following factors does **NOT** fall in the category of learning

एखाद्या घटका मुळे एखाद्या व्यक्तीच्या वर्तनात होणारे बदल शिकणाऱ्या खालील श्रेणीत येत नाही.

Options :

Changes due to practice

सरावामुळे बदल

1. ✖

Changes due to experience

अनुभवामुळे बदल

2. ✖

Changes due to training

प्रशिक्षणामुळे बदल

3. ✖

Changes due to maturation

परिपक्वते मुळे बदल

4. ✔

Question Number : 14 Question Id : 4771877962 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Match the following List-A with List-B regarding multiple intelligence theory

बहुविध बुद्धिमत्ता सिद्धांताला अनुसार यादी-अ ची यादी-ब च्या जोड्या लावा

List- A	List -B
यादी - अ (Intelligence) (बुद्धिमत्ता)	यादी - ब (Association) (संबंधित)
A) Spatial intelligence अवकाशीय बुद्धिमत्ता	i) Social smart सामाजिक दक्ष
B) Interpersonal intelligence अंतरवैयक्तिक बुद्धिमत्ता	ii) Picture smart चित्र दक्ष
C) Intrapersonal intelligence आंतरवैयक्तिक बुद्धिमत्ता	iii) Self smart स्वयम् दक्ष

Choose the correct one

योग्य पर्याय निवडा

Options :

A-iii, B-i, C-ii

1. ✖

A-i, B-ii, C-iii

2. ✖

A-ii, B-i, C-iii

3. ✔

A-iii, B-ii, C-i

4. ✖

Question Number : 15 Question Id : 4771877963 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Choose the **INCORRECT** pair among the following

खालीलपैकी चुकीची जोडी निवडा

Options :

Differential Aptitude Test – Wechsler

1. ✓ विविध क्षमतांची चाचणी - वेक्सलर

Equally Appearing Interval Rating Scale – Thurstone

2. ✗ समान दिसणारा मध्यांतर रेटिंग स्केल – थर्स्टोन

Client Centred Approach – Carl Rogers

3. ✗ क्लायंट केंद्रित दृष्टिकोन – कार्ल रॉजर्स

Thematic Apperception Test – Murray & Morgan

4. ✗ थिमॅटिक ऑपरसेप्शन टेस्ट – मरे आणि मॉर्गन

Question Number : 16 Question Id : 4771877964 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Which of the following theory is related to cognitive learning?

खालीलपैकी कोणता सिद्धांत संज्ञानात्मक शिक्षणाशी संबंधित आहे?

Options :

Learning by Insight

1. ✓ अंतर्दृष्टिने शिकणे

Learning by Conditioning

2. ✗ नियमबद्धता द्वारे शिकणे

Learning by Trial and Error

3. ✗ चाचणी आणि त्रुटी द्वारे शिकणे

Imprinting

4. ✗ छाप सोडणे

Question Number : 17 Question Id : 4771877965 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

“An individual once conditioned to respond to a specific stimulus is made to respond in the same way in response to other stimuli of similar nature”. The above statement reflects this principle of classical conditioning

“एखाद्या व्यक्तिला एका विशिष्ट उत्तेजनाला प्रतिसाद देण्यासाठी प्रशिक्षण दिल्यानंतर, तीच व्यक्ति त्याच स्वरूपाच्या इतर उत्तेजनांनाही तसाच प्रतिसाद देऊ लागते”. वरील विधान हे शास्त्रीय संप्रेरण या सिद्धांताचे प्रतिबिंब आहे.

Options :

Extinction

लोप पावणे

1. ✖

Spontaneous recovery

उत्स्फूर्त पुनर्प्राप्ती

2. ✖

Stimulus generalisation

उत्तेजक सामान्यीकरण

3. ✔

Stimulus discrimination

उत्तेजक भेदभाव

4. ✖

Question Number : 18 Question Id : 4771877966 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The teachers and learners have to keep these view points in their mind for seeking maximum positive transfer of learning.

शिक्षकाचे जास्तीत जास्त सकारात्मक हस्तांतरण करण्यासाठी शिक्षक आणि विद्यार्थ्यांनी हे दृष्टिकोन त्याच्या मनात ठेवले पाहिजे

A) Identification of associations, similarities and dissimilarities among the learning situations

शिकण्याच्या परिस्थितीमधील संबंध, समानता आणि असमानता यांची ओळख

B) Developing proper ideals and imbibing them to perform things in future

योग्य आदर्श विकसित करणे आणि भविष्यात गोष्टी करण्यासाठी ते आत्मसात करणे.

C) Building generalisations and making their use in further learning

सामान्यीकरण तयार करणे आणि पुढील शिक्षणात त्यांचा वापर करणे

Choose the correct one

योग्य पर्याय निवडा

Options :

A, C only

1. ✖ फक्त A, C

B, C only

2. ✖ फक्त B, C

A only

3. ✖ फक्त A

4. ✓ A, B, C

Question Number : 19 Question Id : 4771877967 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Among the following which one comprises of personal events and experiences associated with one's life

खालीलपैकी कोणत्यामध्ये एखाद्याच्या आयुष्याशी संबंधित वैयक्तिक घटना आणि अनुभवांचा समावेश आहे.

Options :

Rote memory

1. ✗ तोंडपाठ स्मरण

Semantic memory

2. ✓ अर्थपूर्ण स्मृती

Short-term memory

3. ✗ अल्पकालीन स्मृती

Sensory memory

4. ✗ संवेदनात्मक स्मृती

Question Number : 20 Question Id : 4771877968 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the techniques that may help the teacher to sustain motivation among students in the classroom

वर्गातील विद्यार्थ्यांमध्ये प्रेरणा ठिकवून ठेवण्यासाठी शिक्षकांना मदत करू शकतील अशा तंत्राची ओळख करा.

A) Reward and Punishment

बक्षीस आणि शिक्षा

B) Success and Failure

यश आणि अपयश

C) Level of Aspiration

आकांक्षा पातळी

D) Child Centred Education

बाळ केन्द्रित शिक्षण

Choose the correct one

योग्य पर्याय निवडा

Options :

1. ✓ A, B, C, D

B, C, D only

2. ✗ फक्त B, C, D

A, C, D only

फक्त A, C, D

3. ✗

B, C only

फक्त B, C

4. ✗

Question Number : 21 Question Id : 4771877969 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The percentage of learnt material forgotten immediately after 20 minutes as per the Ebbinghaus experiment

एबिंगहसच्या प्रयोगानुसार शिकलेली सामग्री लगेच 20 मिनिटांनंतर विसरून जाण्याची टक्केवारी

Options :

1. ✖ 72%

2. ✔ 47%

3. ✖ 79%

4. ✖ 75%

Question Number : 22 Question Id : 4771877970 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Teacher taught the lesson without considering fatigue status of students to complete the syllabus. Many of the students could not understand the lesson due to fatigue. The Thorndike's law of learning that is **NOT** followed by the teacher here is

शिक्षकांनी अभ्यासक्रम पूर्ण करण्यासाठी विद्यार्थ्यांच्या थकव्याची स्थिती विचारात न घेता धडा शिकवला. अनेक विद्यार्थी थकव्यामुळे धडा समजु शकले नाहीत या ठिकाणी शिक्षकांनी हे थॉर्नडाईक शिक्षणाचे नियम पाळले नाही.

Options :

Law of use

वापराचा नियम

1. ✖

Law of readiness

तयारीचा नियम

2. ✔

Law of disuse

अवापराचा नियम

3. ✖

Law of effect

परिणामाचा नियम

4. ✖

Question Number : 23 Question Id : 4771877971 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Choose the statement that **DOES NOT** support the concept of Vygotsky's Constructivist Theory

वायगोत्स्कीच्या रचनावादी सिद्धांताच्या संकल्पनेला समर्थन न देणारे विधान निवडा

Options :

Social interactions are basis to higher order mental processes

सामाजिक संवाद हे उच्च दर्जाच्या मानसिक प्रक्रियेचा आधार आहेत

1. ✖

Cultural factors influence cognitive development

सांस्कृतिक घटक संज्ञानात्मक विकासावर परिणाम करतात

2. ✖

Learning is the product of association between stimulus and responses

शिक्षण हे उत्तेजना आणि प्रतिसादांमधील संबंधाचे उत्पादन आहे

3. ✔

Language plays a vital role in cognitive development

संज्ञानात्मक विकासात भाषा महत्वाची भूमिका बजावते

4. ✖

Question Number : 24 Question Id : 4771877972 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Inclusive education includes the following children in the classroom

समावेशक शिक्षणा मध्ये वर्गात खालील मुलांचा सामवेश होते

A) Socially disadvantaged children

सामाजिक दृष्ट्या वंचित मुले

B) Physically disabled children

शारीरिकदृष्ट्या दिव्यांग मुले

C) Academically differentiated children

शैक्षणिक दृष्ट्या भिन्न मुले

D) Mentally exceptional children

मानसिक दृष्ट्या अपवादात्मक मुले

Choose the correct one

योग्य उत्तर निवडा

Options :

A, B, C only

1. ✖ फक्त A, B, C

B, C, D only

2. ✖ फक्त B, C, D

A, C, D only

3. ✖ फक्त A, C, D

4. ✔ A, B, C, D

Question Number : 25 Question Id : 4771877973 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

In this model of inclusive education, the specially trained teacher moves from one school to another and assists the differently abled children

या समावेशक शिक्षणाच्या (मॉडेल) नमुन्यामध्ये विशेष प्रशिक्षित शिक्षक एका शाळेतून दुस-या शाळेत जातो आणि वेगवेगळ्या प्रकारच्या दिव्यांग विद्यार्थ्यांना मदत करतो.

Options :

Itinerant teaching model

1. ✓ भ्रमणशील अध्यापन नमुना

Resource model

2. ✗ संसाधन नमुना

Distance learning model

3. ✗ दुर अध्ययन नमुना

Dual teaching model

4. ✗ दुहेरी अध्यापन नमुना

Question Number : 26 Question Id : 4771877974 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Choose the statement that **DOES NOT** reflect the concept of self-concept

खालीलपैकी कोणते विधान स्वसंकल्पनेचा (self-concept) संकल्पना प्रतिबिंबित करत नाही हे निवडा

Options :

Self-concept is the image of oneself

स्व:संकल्पना स्वतःचे प्रतिबिंब असते

1. ✖

Real self-concept reflects one's actual perception of oneself

खरी स्व:संकल्पना ही व्यक्तिच्या स्वतः बदलत्या वास्तविक जाणिवेचा प्रतिबिंब असते

2. ✖

Differential Aptitude Tests measure the gap between real self and ideal self

विविध योग्यता चाचण्या (Differential Aptitude Tests) स्ववास्तविक आणि स्व आदर्श यांच्यातील अंतर मोजतात

3. ✔

Ideal self-concept reflects the perception of what one should be

स्व आदर्श संकल्पना ही व्यक्तिने कसे असावे अशी कल्पना दर्शवते

4. ✖

Question Number : 27 Question Id : 4771877975 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

One of the following method is suitable for teacher centric learning

खालीलपैकी कोणती पद्धत शिक्षक केंद्रित शिक्षणासाठी योग्य आहे

Options :

Brain storming

विचार मंथन

1. ✖

Demonstrations

प्रात्यक्षिके

2. ✔

Discussions

चर्चा

3. ✖

Project works

प्रकल्प कार्य

4. ✖

Question Number : 28 Question Id : 4771877976 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Co-operative learning helps the teacher to develop these among students

सहकारी शिक्षण शिक्षकाला विद्यार्थ्यांमध्ये यांचा विकास करण्यास मदत करते

A) Group processing

गट प्रक्रिया

B) Individual accountability

वैयक्तिक जबाबदारी

C) Face to face interactions

अभिमुख संवाद

D) Positive interdependence

सकारात्मक परस्परावलंबन

Choose the correct one

योग्य उत्तर निवडा

Options :

A, B, D only

फक्त A, B, D

1. ✖

A, B, C only

फक्त A, B, C

2. ✖

B, C, D only

फक्त B, C, D

3. ✖

A, B, C, D

4. ✔

Question Number : 29 Question Id : 4771877977 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

According to this section of Right of Children to Free and Compulsory Education (RTE) Act-2009, '*No child shall be subjected to physical punishment or mental harassment*'

2009 – कायदा (RTE) अंतर्गत मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्काच्या या कलमानुसार कोणत्याही मुलाला शारीरिक दंड किंवा मानसिक छळ होऊ नये

Options :

Section-17

1. ✓ विभाग -17

Section-16

2. ✗ विभाग-16

Section-19

3. ✗ विभाग -19

Section-18

4. ✗ विभाग -18

Question Number : 30 Question Id : 4771877978 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

A teacher who got irritated by the comments of Headmaster showed her anger on students in the classroom. This is an example for this defense mechanism

मुख्याध्यापकाच्या टिपण्यामुळे चिडलेला शिक्षक आपल्या रागाचा विस्फोट वर्गातील विद्यार्थ्यांवर करतो हे या बचाव यंत्रणांचे (defense mechanism) उदाहरण आहे.

Options :

Rationalisation

1. ✖ पुनर्गठन

Displacement

2. ✔ विस्थापन

Projection

3. ✖ प्रक्षेपण

Compensation

4. ✖ नुकसान भरपाई

Language I Marathi

Section Id :	477187251
Section Number :	2
Section type :	Online
Mandatory or Optional :	Mandatory
Number of Questions :	22
Number of Questions to be attempted :	22
Section Marks :	30
Maximum Instruction Time :	0
Sub-Section Number :	1
Sub-Section Id :	477187399
Question Shuffling Allowed :	Yes

Question Id : 4771877979 Question Type : COMPREHENSION Sub Question Shuffling Allowed : Yes Group Comprehension Questions : No Question Pattern Type : NonMatrix

Question Numbers : (31 to 35)

प्रश्न क्रमांक 31 ते 35 ची उत्तरे खाली दिलेल्या कवितेच्या आधारे योग्य पर्याय निवडून लिहा.

पुन्हा वाटते तसेच झाले
बाळ होऊनी कुशीत यावे
अन् पदराच्या अभयाखाली
डोळ्यांनी हे पंख मिटावे ॥

हळुच पहावे पांघरुणातून
ओढूनिया अंगावर माया
निरखावी मग अंधारावर माया
जरतारी कशिद्याची किमया ॥

हळुच पहावे पांघरुणातून
ओढूनिया अंगावर माया
निरखावी मग अंधारावर माया
जरतारी कशिद्याची किमया ॥

अन् तुझिया हृदयाची धडधड
इवल्याशा गालास कळावी
खोल, संथ श्वासाची चवरी
टाळू वरती सतत ढळावी ॥

आशांच्या नवलाख कळ्यांनी
स्वप्नवेळ तव डवरून यावी
तुझ्याच अंगाचा अवयव मी
अशीच काही जाणीव व्हावी
हव्या हव्याची हाव निवावी
सुके सुके गंगेत नहावे.....

Sub questions

Question Number : 31 Question Id : 4771877980 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

ही कविता कोणास उद्देशून लिहीली आहे?

Options :

मावशीस

1. ✖

2. ✖ आजूस

3. ✖ मामूस

4. ✔ आईस

Question Number : 32 Question Id : 4771877981 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

कवीने अंगावर काय पांघरावे असे म्हटले आहे?

Options :

1. ✖ गोधडी

2. ✖ चादर

3. ✔ माया

4. ✖ घोंगडे

Question Number : 33 Question Id : 4771877982 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

किमया या शब्दाचा अर्थ?

Options :

1. ✔ जादू

2. ✖ धोका

3. ✖ सलोखा

4. ✖ राग

Question Number : 34 Question Id : 4771877983 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

उपरोक्त कवितेचे शीर्षक कोणते?

Options :

1. ✖ बाळ
2. ✔ पुन्हा नव्याने
3. ✖ श्वास
4. ✖ कशिदा

Question Number : 35 Question Id : 4771877984 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

कवीने आई विषयी कोणती भावना व्यक्त केली आहे?

Options :

1. ✖ क्रोधाची
2. ✔ कृतज्ञतेची
3. ✖ सौंदर्याची
4. ✖ कोणते ही नाही

Sub-Section Number :

2

Sub-Section Id :

477187400

Question Shuffling Allowed :

Yes

प्रश्न क्रमांक 36 ते 40ची उत्तरे खाली दिलेल्या उता-याच्या आधारे योग्य पर्याय निवडून लिहा—

लहानग्या श्यामने एकदा गुलबक्षीच्या कळ्या तोडून आणल्या, ते पाहून श्यामची आई त्याला म्हणाली – “श्याम, अरे अशा मुक्या कळ्या तोडू नयेत. झाड म्हणजे फुलांची आईच तिच्या मांडीवरच कळ्या चांगल्या फुलतात”. संध्याकाळी श्याम खेळून आला की तो पुन्हा अंघोळ करीत असे. एका संध्याकाळी श्याम कपडे काढून नेहमी प्रमाणे अंगणातील दगडावर आंघोळीसाठी जाऊन बसला. आईने त्याचे अंग खसाखसा चोळून त्याला आंघोळ घातली, त्याचे अंग पुसले. तसा श्याम तिला म्हणाला – “माझा पायाचे तळवे ओले आहेत, त्याला घाण लागेल म्हणून तुझा पदर पसर त्यावर मी पाय ठेवीन”.

श्यामचा हट्ट आईने पुरवला अन ती त्याला म्हणाली, - “श्याम पायाला घाण लागू नये म्हणून जपतोस, तसाच मनाला घाण लागू नये म्हणून जप हो”. अशा लहानसहान प्रसंगातून आईने श्यामला शिकवण दिली, चांगले वळण लावले. श्यामची ह्या पुस्तकातील श्याम म्हणजे आपल्या सर्वांचे लाडके साने गुरुजी । श्यामची आई नावाचा चित्रपटात 1953 साली प्र.के. अत्रे यांनी दिग्दर्शित केला. साने गुरुजींचे पूर्ण नाव पांडुरंग सदाशिव साने असे आहे. साने गुरुजी आईलाच गुरु आणि कल्पतरु मानीत असत.

Sub questions

Question Number : 36 Question Id : 4771877986 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

‘श्यामची आई’ मधील श्याम म्हणजे कोन?

Options :

1. ✓ साने गुरुजी
2. ✗ तुकडेजी महाराज
3. ✗ कोटिल्य गुरुजी
4. ✗ डॉ. राधाकृष्ण

Question Number : 37 Question Id : 4771877987 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

या उता-यातून श्यामला आईने काय शिकवले?

Options :

1. ✗ स्वयंपाक करणे

सर्वावर प्रेम करणे

2. ✓

अभ्यास करणे

3. ✗

पैसे कमावणे

4. ✗

Question Number : 38 Question Id : 4771877988 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

साने गुरुजींचे संपूर्ण नाव?

Options :

वि. वा. शिरवाडकर

1. ✗

ह. ना. आपटे

2. ✗

पांडुरंग सदाशिव

3. ✓

ग. दि. माडगुळकर

4. ✗

Question Number : 39 Question Id : 4771877989 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

‘पाय ओले होऊ नये’ म्हणून आईने काय केले?

Options :

सतरंजी टाकली

1. ✗

पाट टाकला

2. ✗

पदर पसरला

3. ✓

घोतर पसरले

4. ✗

Question Number : 40 Question Id : 4771877990 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

‘झाड’ म्हणजे फुलांची .....

Options :

1. ✖ मावशी
2. ✖ काकी
3. ✔ आई
4. ✖ बहिण

Sub-Section Number :

3

Sub-Section Id :

477187401

Question Shuffling Allowed :

Yes

Question Number : 41 Question Id : 4771877991 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

विराम चिन्हे केव्हा वापरली जातात?

Options :

1. ✖ वाक्य पूर्ण झाल्यावर
2. ✖ आश्चर्य व्यक्त करण्यासाठी
3. ✖ प्रश्न विचारण्यासाठी
4. ✔ वाचकाला कुठे व कसे थांबायचे हे दर्शवतात

Question Number : 42 Question Id : 4771877992 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

'संततधर' या शब्दाचा अर्थ?

Options :

1. ✓ दीर्घकाळ टिकणारा पाऊस
2. ✗ मुसळधार पाऊस
3. ✗ टिप-टिप पाऊस
4. ✗ या पैकी कोणते ही नाही

Question Number : 43 Question Id : 4771877993 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

'नजर रोखणे' याचा अर्थ?

Options :

1. ✗ प्रेमाने पाहणे
2. ✗ अधून मधून पाहणे
3. ✓ निर्भयपणे पाहणे
4. ✗ घाबरून पाहणे

Question Number : 44 Question Id : 4771877994 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

विद्येचा अभ्यास ह्या शब्दाचा सामासिक शब्द लिहा.

Options :

1. ✘ विद्या आभास

2. ✘ विदयुभास

3. ✔ विद्याभ्यास

4. ✘ विद्या भास

Question Number : 45 Question Id : 4771877995 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

खालीलपैकी कोण वारकरी संप्रदायाशी निगडीत नाही.

Options :

1. ✔ गोविंद प्रभु

2. ✘ संत ज्ञानेश्वर

3. ✘ संत नामदेव

4. ✘ संत तुकाराम

Question Number : 46 Question Id : 4771877996 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

नयना अमेरिकेला शिक्षणासाठी गेली. यातील काळ ओळखा?

Options :

1. ✖ भविष्य काळ
2. ✖ वर्तमान काळ
3. ✔ भूत काळ
4. ✖ या पैकी कोणतेही नाही

Question Number : 47 Question Id : 4771877997 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

'अनादि मी अनंत मी' – हे गीत कोणी लिहिले?

Options :

1. ✖ बालकवी
2. ✖ भा. रा. तांबे
3. ✖ अरुणा ढेरे
4. ✔ वि. दा. सावरकर

Question Number : 48 Question Id : 4771877998 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

संजीवनी मिळणे – या वाक् प्रकाराचा योग्य अर्थ?

Options :

1. ✖ जीव घेणे
2. ✔ जीवदान मिळणे
3. ✖ जीव देणे
4. ✖ जीव घाबरणे

Question Number : 49 Question Id : 4771877999 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

सुधारक – या वृत्तपत्राचे संपादक कोण?

Options :

1. ✔ गोपाळ गणेश आगरकर
2. ✖ बाळशास्त्री जांभेकर
3. ✖ शिवराम महादेव परांजपे
4. ✖ बाळ गंगाधर टिळक

Question Number : 50 Question Id : 4771878000 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

बोली भाषा – म्हणजे?

Options :

1. ✓ एका विशिष्ट प्रादेशिक भागात बोलली जाणारी भाषा
2. ✗ राजधानीत बोलली जाणारी
3. ✗ पुस्तकातील भाषा
4. ✗ महिलांची भाषा

Question Number : 51 Question Id : 4771878001 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

आज्ञार्थी वाक्य म्हणजे?

Options :

1. ✓ ज्या वाक्यातून, सूचना, इच्छा व्यक्त होते
2. ✗ ज्या वाक्यातून प्रश्न केला जातो
3. ✗ ज्या वाक्यातून विस्मय व्यक्त होतो
4. ✗ वरीलपैकी कोणतेही नाही

Question Number : 52 Question Id : 4771878002 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

अध्यापन म्हणजे.....

Options :

1. ✓ शिक्षक व विद्यार्थी यांच्यातील चर्चा, विवरण

2. ✗ विद्यार्थ्यांचे बौद्धिक कौशल्य

3. ✗ विद्यार्थ्यांना दिलेली शिक्षा

4. ✗ विद्यार्थ्यांचे संमेलन

Question Number : 53 Question Id : 4771878003 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

भारतातील पहिली स्त्री शिक्षिका?

Options :

1. ✓ सावित्रीबाई फुले

2. ✗ शकुंतला परांजपे

3. ✗ कल्पना चावला

4. ✗ मनोरमाबाई रानडे

Question Number : 54 Question Id : 4771878004 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

जगी सर्व सूखी असा कोण आहे.....

ह्या ओळी कोणी लिहिल्या?

Options :

1. ✖ संत ज्ञानेश्वर
2. ✔ समर्थ रामदास
3. ✖ संता मुक्ताबाई
4. ✖ संत एकनाथ

Question Number : 55 Question Id : 4771878005 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

डॉ. जयंत नारळीकर यांनी ..... या कथा लिहिल्या?

Options :

1. ✖ बोधकथा
2. ✔ विज्ञान कथा
3. ✖ रूपक कथा
4. ✖ ऐतिहासिक कथा

Question Number : 56 Question Id : 4771878006 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

यातील व्याकरणदृष्ट्या शुद्ध शब्द कोणता?

Options :

1. अनन्या

2. आनन्या

3. आणन्या

4. अनिन्या

Question Number : 57 Question Id : 4771878007 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

नीलकमल – या सामासिक शब्दाचा ..... हा समास आहे.

Options :

1. द्विगू

2. द्वंद्व

3. कर्मधारेय

4. बहुव्रीही

Question Number : 58 Question Id : 4771878008 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

..... हा बोली भाषेतील शब्द आहे.

Options :

1. ✖ बांगड्या

2. ✖ तोडे

3. ✖ कडे

4. ✔ काकनं

Question Number : 59 Question Id : 4771878009 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

जाणावा तो ज्ञानी
पूर्ण समाधानी
निसंदेह मनी
सर्व काळ ----

ह्यात कोणता अलंकार आहे?

Options :

1. ✖ रूपक

2. ✔ यमक

3. ✖ उपमा

4. ✖ उत्प्रेक्षा

Question Number : 60 Question Id : 4771878010 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

ज्ञानेश्वरी – हा ग्रंथ कोणत्या ग्रंथावरील भाष्य आहे?

Options :

1. ✖ विवेक चूडामणी

2. ✖ राजतरङ्गिणी

3. ✖ रघुवंशम

4. ✔ श्रीमद्भगवद् गीता

Language II English

Section Id :	477187252
Section Number :	3
Section type :	Online
Mandatory or Optional :	Mandatory
Number of Questions :	26
Number of Questions to be attempted :	26
Section Marks :	30
Maximum Instruction Time :	0
Sub-Section Number :	1
Sub-Section Id :	477187402
Question Shuffling Allowed :	Yes

Question Numbers : (61 to 65)

(61–65) Read the following passage and choose the correct option for each question.

During the pre-independence era, Indian politician was almost non-existent. He was given concrete identity and character by MK Gandhi. The social workers, supporters and people from all walks of life joined Gandhiji for opposing the British dominance over the Indian subcontinent. From these cadres, politicians of highest calibre emerged. The reason of their political abilities and respectable status among the Indian masses was their association with the greatest legend of their era Mahatma Gandhi. Moreover, those leaders were pious to the core, knave, hardworking and ardent practitioners of highest moralistic norms.

The masses adored these politicians of highest calibre and were prepared to sacrifice their lives, property and sanity for the sake of the achievement of the sacred objectives, which were defined by these true leaders of our nation. The leaders of yore were the most respected people of society, the saviours of the nation, and role models for the plebeian masses, whom they always tried to emulate.

Sub questions

Question Number : 61 Question Id : 4771878012 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The main source of respect for the early Indian politicians among the masses is their

Options :

1. ✖ wealth and power.
2. ✖ Western education.
3. ✔ association with Mahatma Gandhi.
4. ✖ positions in the British government.

Question Number : 62 Question Id : 4771878013 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

What era is mainly discussed in the passage?

Options :

1. ☒ Pre-independence era
2. ☐ Mughal-era
3. ☐ Post-independence era
4. ☐ Modern era

Question Number : 63 Question Id : 4771878014 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Which of the following qualities was **NOT** attributed to the leaders?

Options :

1. ☐ Piousness
2. ☒ Deceitfulness
3. ☐ Hard work
4. ☐ High moral standards

Question Number : 64 Question Id : 4771878015 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

What does the expression "leaders of the yore" refer to in the passage?

Options :

1. ☐ Leaders from foreign countries
2. ☒ Leaders during the pre-independence era

3. ✖ Leaders who collaborated with the British

4. ✖ Leaders of India's post-independence era

Question Number : 65 Question Id : 4771878016 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

What were the common people ready to give up for the leaders' cause?

Options :

1. ✖ Only their wealth

2. ✖ Only their personal freedom

3. ✖ Their future generations

4. ✔ Their lives, property and sanity

Sub-Section Number :

2

Sub-Section Id :

477187403

Question Shuffling Allowed :

Yes

Question Number : 66 Question Id : 4771878017 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Choose the option that correctly sequences the following sentences.

- A) He apologized sincerely for being rude.
- B) Later, he felt guilty about his behaviour.
- C) During the meeting, Mr George spoke harshly to his colleagues.
- D) Everyone accepted his apology readily.
- E) It was because of a minor misunderstanding among them.

Options :

E, C, B, A, D

1. ✖

C, E, B, A, D

2. ✔

B, C, E, A, D

3. ✖

C, E, D, A, B

4. ✖

Question Number : 67 Question Id : 4771878018 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Choose the correct option with regard to correctness of the following sentences.

- A: People rushed to find shelter from the storm.
- B: Immediate action can helps reduce future disasters.

Options :

Only the Sentence A is correct.

1. ✔

Only the Sentence B is correct.

2. ✖

Both the Sentences A and B are correct.

3. ✖

Both the Sentences A and B are not correct.

4. ✖

Question Number : 68 Question Id : 4771878019 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

“Despite being _____ outsider, she was elected as _____ chairperson of the committee.”

Identify the suitable option to complete the sentence.

Options :

1. ✖ an, a

2. ✖ the, the

3. ✖ a, the

4. ✔ an, the

Question Number : 69 Question Id : 4771878020 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The police officer found a _____ child in the hut.

Choose the option to complete the sentence.

Options :

1. ✖ frightenad

2. ✖ frightend

3. ✖ frighteand

4. ✔ frightened

Question Number : 70 Question Id : 4771878021 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the silent consonant sound in the word "vehicle".

Options :

1. ✖ v

2. ✖ c

3. ✔ h

4. ✖ l

Question Number : 71 Question Id : 4771878022 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Choose the meaningful sentence.

Options :

1. ✖ What they expected was to begin at six the performance.

2. ✔ What they expected was the performance to begin at six.

3. ✖ They expected was what the performance to begin at six.

4. ✖ What expected they was the performance to begin at the six.

Question Number : 72 Question Id : 4771878023 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

I _____ the order last week but the goods haven't turned up yet.

Choose the correct option to complete the sentence.

Options :

1. ✖ get over
2. ✔ sent off
3. ✖ finds out
4. ✖ give in

Question Number : 73 Question Id : 4771878024 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the part with an error in the given sentence.

She was	the only	person whose	I could trust.
<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
A	B	C	D

Options :

1. ✖ D
2. ✖ B
3. ✔ C
4. ✖ A

Question Number : 74 Question Id : 4771878025 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

He asked her, "Why didn't you inform me about the change in schedule?"

Choose the appropriate reported sentence.

Options :

He asked her why she had not informed him about the change in schedule.

1. ✓

He asked her why didn't she inform him about the change in schedule.

2. ✗

He asked her why she did not inform him about the change in schedule?

3. ✗

He asked her why has she not informed him about the changed schedule.

4. ✗

Question Number : 75 Question Id : 4771878026 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

He never acts so rudely, _____?

Choose the correct option to complete the sentence.

Options :

1. ✗ don't he

2. ✓ does he

3. ✗ doesn't he

4. ✗ did he

Question Number : 76 Question Id : 4771878027 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Choose the correct plural form of the word "phenomenon".

Options :

1. ✖ phenomenas

2. ✔ phenomena

3. ✖ phenomenon

4. ✖ phenomenae

Question Number : 77 Question Id : 4771878028 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the grammatically **INCORRECT** sentence.

Options :

1. ✖ When she entered the room, everyone was talking loudly.

2. ✖ While he was watching TV, the phone rang.

3. ✔ After she finished the exam, she goes to the canteen.

4. ✖ By the time we arrived, the guests had already left.

Question Number : 78 Question Id : 4771878029 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

She visits her hometown once in a blue moon.

Choose the meaning of the expression "once in a blue moon".

Options :

1. very rarely

2. day by day

3. day after day

4. regularly

Question Number : 79 Question Id : 4771878030 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The hard work exhausted the men.

Which of the following correctly transforms the given sentence into the passive voice?

Options :

1. The men have been exhausted with the hard work.

2. The men are exhausted with the hard work.

3. The men had been exhausted with the hard work.

4. The men were exhausted with the hard work.

Question Number : 80 Question Id : 4771878031 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

You will have realized by now that _____.

Choose the correct option to complete the sentence.

Options :

I am quite serious.

1. ✓

I have been quit serious.

2. ✗

I was quite serious.

3. ✗

I had been quite serious.

4. ✗

Question Number : 81 Question Id : 4771878032 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

There was a lot of conflict between him and her.

Identify the antonym for the word "conflict".

Options :

dispute

1. ✗

quarrel

2. ✗

friction

3. ✗

agreement

4. ✓

Question Number : 82 Question Id : 4771878033 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

He was deeply affected _____ the news of her departure.

Choose the correct option to complete the sentence.

Options :

1. ✖ of

2. ✖ on

3. ✔ by

4. ✖ off

Question Number : 83 Question Id : 4771878034 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

At this juncture, it is impossible to say whether she will make a full recovery or not.

Here the word "impossible" is a/an

Options :

1. ✖ verb

2. ✔ adjective

3. ✖ noun

4. ✖ adverb

Question Number : 84 Question Id : 4771878035 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The city _____ we visited last summer was incredibly beautiful.

Choose the correct option to complete the given sentence.

Options :

1. ✘ who
2. ✘ whose
3. ✘ whom
4. ✔ which

Question Number : 85 Question Id : 4771878036 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Which of the following best describes the integration of LSRW skills in Communicative Language Teaching (CLT)?

Options :

1. ✘ Practicing grammar rules in isolation
2. ✘ Developing language skills independently
3. ✔ Using real-life contexts to enhance language skills
4. ✘ Relying only on writing assignments

Question Number : 86 Question Id : 4771878037 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Which of the following best distinguishes a method from an approach in language teaching?

Options :

A method is broader than an approach.

1. ✖

An approach is a set of classroom activities.

2. ✖

A method is the theoretical basis, while an approach is its application.

3. ✖

An approach is a theoretical viewpoint; a method is a practical plan for implementation.

4. ✔

Question Number : 87 Question Id : 4771878038 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Which activity helps best in reinforcing vocabulary in young learners?

Options :

Dictation

1. ✖

Grammar drills

2. ✖

3. ✔ Word games and picture associations

Writing reports on vocabulary

4. ✖

Question Number : 88 Question Id : 4771878039 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

“During a courtroom trial, a juror listens to the defence attorney’s argument to judge its logic and truth.” This type of listening is known as

Options :

1. ✖ Selective Listening
2. ✖ Discriminative Listening
3. ✔ Critical Listening
4. ✖ Appreciative Listening

Question Number : 89 Question Id : 4771878040 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The primary aim of evaluation in English Language Teaching (ELT) is

Options :

1. ✖ to pass or fail the students based on their performance.
2. ✔ to identify the learning difficulties of the students and improve teaching.
3. ✖ to rank students among other competitors.
4. ✖ to complete the syllabus and prepare the students for the next class.

Question Number : 90 Question Id : 4771878041 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

A psycholinguistic barrier in learning English refers to the

Options :

1. ✖ lack of playground.
2. ✖ poor classroom seating.
3. ✔ fear of making mistakes.
4. ✖ familiarity with foreign culture.

Social Studies

Section Id :	477187253
Section Number :	4
Section type :	Online
Mandatory or Optional :	Mandatory
Number of Questions :	60
Number of Questions to be attempted :	60
Section Marks :	60
Maximum Instruction Time :	0
Sub-Section Number :	1
Sub-Section Id :	477187404
Question Shuffling Allowed :	Yes

Question Number : 91 Question Id : 4771878042 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The Siwalik Mountain ranges run parallel to the Lesser Himalayas for a distance of about 2400 kms from

शिवालिक पर्वतरांगा लघु हिमालयाच्या समांतर सुमारे 2400 किलोमीटर अंतरापर्यंत पसरलेल्या आहेत.

Options :

Hindu Kush Mountain Ranges to Brahmaputra Valley

1. ✘ हिंदूकुश पर्वतापासून ब्रह्मपुत्र खो-यापर्यंत

Potwar Plateau to Hindu Kush Mountain Ranges

2. ✘ पोटवार पठारापासून हिंदूकुश पर्वतरांगा पर्यंत

Potwar Plateau to Brahmaputra Valley

3. ✔ पोटवार पठारापासून ब्रह्मपुत्र खो-यापर्यंत

Rivers Ghaggar to Teesta

4. ✘ घाग्गर नदीपासून तिस्ता पर्यंतच्या नद्या

Question Number : 92 Question Id : 4771878043 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The words latitude and longitude are derived from the Greek words 'Latitudo' and 'Longitudo' respectively, which means

आक्षांश (Latitude) आणि रेखांश (longitude) हे शब्द अनुक्रमे लॅटिन भाषेतील लॅटिट्यूडो (Latitudo) आणि लॉन्गिट्यूडो (Longitudo) या शब्दांपासून घेतलेले आहेत. ज्यांचा अर्थ असा होतो

Options :

Length and width

1. ✖ लांबी आणि रुंदी

revolving and rotating

2. ✖ परिभ्रमण आणि परिक्रमण

height and depth

3. ✖ उंची आणि खोली

width and length

4. ✔ रुंदी आणि लांबी

Question Number : 93 Question Id : 4771878044 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the Statement that best describes the 'Inversion of temperature'

तापमानाच्या उलट स्थितीचे (Inversion of temperature) सर्वोत्तम वर्णन करणारे विधान ओळखा

Options :

An increase in temperature with height

1. ✓ उंची वाढल्यावर तापमानात वाढ होणे.

A decrease in pressure with altitude

2. ✗ उंची वाढल्यावर दाबात घट होणे.

A constant temperature at all heights

3. ✗ सर्व उंचीवर तापमान स्थिर असणे.

A decrease in temperature with height

4. ✗ उंची वाढल्यावर तापमानात घट होणे.

Question Number : 94 Question Id : 4771878045 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

This Meteorologist and Geophysicist had hypothesised that the super continent of Pangaea broke up to form Laurasia and Gondwana Land

ज्या हवामानशास्त्रज्ञ आणि भूभौतिकशास्त्रज्ञांनी असा अनुमान लावला की पांगिया हा महान खंड फुटून लॉरेशिया आणि गोंडवाना भूभाग तयार झाला तो

Options :

Alfred Wegner

1. ✓ अल्फ्रेड वेगेनर

Marcia McNutt

2. ✗ मार्शिया मॅकनट

Harold Zaffreys

3. ✗ हेरोल्ड जेफ्रीज

Zhang Heng

4. ✗ झांग हेंग

Question Number : 95 Question Id : 4771878046 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Submarine Canyons are observed in this region of the Ocean Floor

महासागराच्या तळातील या क्षेत्रात पाणबुडी कॅन्यन्स (Submarine Canyons) आढळतात.

Options :

Continental Shelf

1. ✖ खंडीय शेल्फ (थर)

Continental Slope

2. ✔ खंडीय उतार

Abyssal Plain

3. ✖ अब्सीसल मैदान

Oceanic Deep

4. ✖ महासागरी खोल

Question Number : 96 Question Id : 4771878047 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

This Volcano is known as 'the light house of the Mediterranean Sea'

या ज्वालामुखीला भूमध्य समुद्राचे दीपगृह (लाईट हॉऊस) ओळखले जाते

Options :

Mt. Pelee in West Indies

1. ✖ वेस्ट इंडीजमधील माउंट पेले

Fujiyama in Japan

2. ✖ जपान मधील फुजीयामा

Stromboli in Sicily

3. ✔ सिसिली मधील स्ट्रोम्बोली

Cotopaxi in Equador

4. ✖ इक्वाडोरमधील कोतोपास्की

Question Number : 97 Question Id : 4771878048 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

In this part of India, Red Soils develop on crystalline and igneous rocks in the areas of low rainfall

भारताच्या या भागात, कमी पावसाच्या भागात स्फटिक आणि अग्निजन्य खडकांवर लाल माती विकसित होते.

Options :

Eastern and southern parts of the Deccan plateau

दख्खन पठारचे पूर्व आणि दक्षिण भाग

1. ✓

Western and Southern parts of the Deccan Plateau

दख्खन पठाराचे पश्चिम आणि दक्षिण भाग

2. ✗

Andaman and Nicobar island Region

अंडमान आणि नीकोबार बेट प्रदेश

3. ✗

North western part of Indo Gangetic plain

गंगा सिंधु नदीच्या मैदानाचा वायव्य (उत्तर पश्चिम) भाग

4. ✗

Question Number : 98 Question Id : 4771878049 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

As per the Directorate of Economics and Statistics, Ministry of Agriculture, 2017, the percentage of land under Net Sown Area is

कृषी मंत्रालयाच्या अर्थशास्त्र आणि सांख्यिकी संचालनालयाच्या 2017 नुसार, निव्वळ पेरणी क्षेत्राखालील (Net Sown Area) जमिनीची टक्केवारी

Options :

1. ✖ 18.11%

2. ✔ 45.5%

3. ✖ 23.3%

4. ✖ 54.5%

Question Number : 99 Question Id : 4771878050 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Among the following, the project constructed across the river Mahanadi is

महानदी नदीवर बांधलेला प्रकल्प, खालीलपैकी एक आहे

Options :

Sardar Sarovar Project

1. ✖ सरदार सरोवर प्रकल्प

Rana Pratap Sagar Dam

2. ✖ राणा प्रताप सागर धरण.

Hirakud Project

3. ✔ हिराकुंड प्रकल्प

Pravara Project

4. ✖ प्रवरा प्रकल्प

Question Number : 100 Question Id : 4771878051 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The Second largest producer of Paddy in the world is

जगातील भाताचा (साळीचा) दुस-या क्रमांकावर सर्वात मोठा उत्पादक

Options :

China

1. ✖ चिन

Pakistan

2. ✖ पाकीस्तान

Bangladesh

3. ✖ बांग्लादेश

India

4. ✔ भारत

Question Number : 101 Question Id : 4771878052 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

One among the following is NOT the form of Cloud

खालीलपैकी एक ढगाचा प्रकार नाही

Options :

Cirrus

1. ✖ सिरस

Nimbus

2. ✖ निंबस

Sleet

3. ✔ स्लिट

Stratus

4. ✖ स्टॉटस

Question Number : 102 Question Id : 4771878053 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

These forests are grown in the higher latitudes between 50° and 70° of the northern Hemisphere

ही जंगले उत्तर गोलार्धातील 50° ते 70° दरम्यानच्या उच्च अक्षांशामध्ये वाढतात

Options :

Mediterranean Vegetation

1. ✖ भूमध्यसागरीय वनस्पती

Coniferous forests

2. ✔ शंकुपर्णी जंगले

Temperate Deciduous Forests

3. ✖ समशीतोष्ण पानझडीत जंगले

Tropical Evergreen Forests

4. ✖ उष्णकटिबंधीय सदाहरित जंगले

Question Number : 103 Question Id : 4771878054 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the Cold Current from among the following

खालीलपैकी थंड समुद्र प्रवाह ओळखा

Options :

West Australian Current

1. ✓ पश्चिम ऑस्ट्रेलियन प्रवाह

Kuroshivo Current

2. ✗ कुरोशियो प्रवाह

East Australian Current

3. ✗ पूर्व ऑस्ट्रेलियन प्रवाह

South Equatorial Current

4. ✗ दक्षिण विषुववृत्त प्रवाह

Question Number : 104 Question Id : 4771878055 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The annual insolation received by the earth on 3rd January is slightly more than the amount received on 4th July, because

3 जानेवारी रोजी पृथ्वीवर वार्षिक सौर उर्जेचे (insolation) प्रमाण 4 जुलै पेक्षा थोडे अधिक असते कारण

Options :

The earth is nearest to the Sun

1. ✓ पृथ्वी सूर्याच्या सर्वात जवळ असते

The earth is farthest from the Sun

पृथ्वी सूर्यापासून सर्वात दूर असते

2. ✗

The earth is neither nearest nor farthest from the Sun

पृथ्वी सूर्यापासून सर्वात जवळ नसते आणि सर्वात दूर ही नसते

3. ✗

The length of the day is more

दिवसाची लांबी जास्त असते

4. ✗

Question Number : 105 Question Id : 4771878056 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Ravi's weight is 80 Kgs and his height is 1.79 mts. Then, the BMI of Ravi is

रविचे वजन 80 किलो आहे आणि त्याची उंची 1.79 मीटर आहे. तर रविच्या बी. एम. आय. इतका आहे

Options :

1. ✖ 44.69

2. ✔ 24.96

3. ✖ 12.48

4. ✖ 6.24

Question Number : 106 Question Id : 4771878057 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the correct statement regarding the distribution of workers among the different sectors of the economy as per the data given in 2017-18

2017-18 मध्ये दिलेल्या आकडेवारीनुसार अर्थव्यवस्थेच्या विविध क्षेत्रांमध्ये कामगारांची संख्या वाटणीबाबत योग्य विधान ओळखा

Options :

The workers in the Industrial and Service Sector are more than the Agricultural Sector

औद्योगिक आणि सेवा क्षेत्रातील कामगारांची संख्या कृषी क्षेत्रापेक्षा जास्त आहे.

1. ✖

The workers in Agricultural Sector are more than the Industrial and Service Sector

कृषी क्षेत्रातील कामगारांची संख्या औद्योगिक आणि सेवा क्षेत्रापेक्षा जास्त आहे

2. ✔

The distribution of workers in three sectors is same

तीन क्षेत्रातील कामगारांचे वितरण समान आहे.

3. ✖

The workers in service sector are less than the Industrial Sector

सेवा क्षेत्रातील कामगारांची संख्या औद्योगिक क्षेत्रापेक्षा कमी आहे

4. ✖

Question Number : 107 Question Id : 4771878058 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

In the rural areas in India, the main demand for credit is for

भारतातील ग्रामीण भागात, कर्जाची मुख्य मागणी यासाठी असते

Options :

Purchase of agricultural land

1. ✖ कृषी जमिन खरेदी

Construction of houses

2. ✖ घराचे बांधकाम

Crop production

3. ✔ पीक उत्पादन

Undertaking business activities

4. ✖ व्यावसायिक उपक्रम राबवणे

Question Number : 108 Question Id : 4771878059 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

In India, Aadhar Enabled Payment System (AEPS) is offered by

भारतात आधार सक्षम पेमेंट सिस्टम (AEPS) या द्वारे दिली जाते

Options :

Ministry of Finance

वित्त मंत्रालय

1. ✖

Reserve Bank of India

रिजर्व बँक ऑफ इंडिया

2. ✖

National Payments Corporation of India

नॅशनल पेमेंट कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया

3. ✔

Comptroller & Auditor General of India

भारताचे नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षक

4. ✖

Question Number : 109 Question Id : 4771878060 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The employees working in the State and the Central Government offices get an additional payment called 'Dearness Allowance' or D.A. to

राज्य आणि केंद्र सरकाराच्या कार्यालयात काम करण्या-या कर्मचा-यांना महागाई भत्ता (Dearness Allowance) D.A.नावाचा अतिरिक्त पगार मिळतो. कारण

Options :

Increase their income so as to meet the increasing inflation

1. ✓ वाढत्या महागाईला तोंड देण्यासाठी त्यांचे उत्पन्न वाढावे

Keep additional income in the hands of employees

2. ✗ कर्मचा-यांच्या हातात अतिरिक्त उत्पन्न ठेवावे

Increase the purchasing capacity of employees

3. ✗ कर्मचा-यांची खरेदी क्षमता वाढावी

Make the employees rich

4. ✗ कर्मचा-यांना श्रीमंत करावे

Question Number : 110 Question Id : 4771878061 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The range of Human Development Index Value is

मानवी विकास निर्देशांक मूल्याची श्रेणी ही आहे

Options :

1 to 100

1. ✖
1 ते 100

0 to 1

2. ✔
0 ते 1

– 0.1 to 0.1

3. ✖
– 0.1 ते 0.1

1 to 1000

4. ✖
1 ते 1000

Question Number : 111 Question Id : 4771878062 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Year 2000 is the base year. In 2001, the average prices of all goods have been increased by 10%, whereas in 2002 they have been increased by 15%. Then, the Price Index in 2002 is

2000 हे वर्ष आधारभूत वर्ष (base year) आहे 2001 मध्ये, सर्व वस्तुच्या सरासरी किमती 10% ने वाढल्या आहेत तर 2002 मध्ये त्या 15% ने वाढल्या आहेत. त्या नंतर 2002 मध्ये किमत निर्देशांक हा आहे

Options :

1. ✖ 125.75
2. ✖ 115.25
3. ✔ 126.5
4. ✖ 125.5

Question Number : 112 Question Id : 4771878063 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

These are used to calculate the Dearness Allowance to be paid for Government Employees to revise legal wage rates

कायदेशीर वेतन दर (legal wage rates) सुधारण्यासाठी सरकारी कर्मचा-यांना द्याव्या लागणा-या महागाई भत्त्याची गणना करण्यासाठी हे वापरले जातात

Options :

Wholesale Price Index

1. ✖ घाऊक किमत निर्देशांक

Consumer Price Indices

2. ✔ ग्राहक किमत निर्देशांक

Retail Price Index

3. ✖ किरकोळ किमत निर्देशांक

Producers Price Index

4. ✖ उत्पादक किमत निर्देशांक

Question Number : 113 Question Id : 4771878064 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Removing barriers or restrictions set by Government is known as

सरकाराने घातलेले अडथळे किंवा निर्बंध काढून टाकणे याला म्हणतात

Options :

Economic liberalisation

1. ✓ आर्थिक उदारीकरण

Globalisation

2. ✗ जागतिकीकरण

Privatisation

3. ✗ खाजगीकरण

Nationalisation

4. ✗ राष्ट्रीयीकरण

Question Number : 114 Question Id : 4771878065 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

During inflationary situation, the Reserve Bank of India reduces the money in circulation in the economy to

चलनवाढीच्या परिस्थितीत (inflationary situation) भारतीय रिझर्व बँक ऑफ इंडिया एकत्रिपणे अर्थव्यवस्थेतील चलनात असलेले पैसे कमी करते

Options :

Increase the purchasing capacity of the people

लोकांची खरेदी क्षमता वाढावी

1. ✖

Make the money available only to the poor people

फक्त गरीबांनाच पैसे उपलब्ध करून द्यावे

2. ✖

Reduce the purchasing capacity of the people

लोकांची खरेदी क्षमता कमी करणे

3. ✔

Discourage savings in the bank so as to keep more money in the hands of the poor people

गरीब लोकांच्या हातात अधिक पैसे राहावेत म्हणून बँकेत बचत करण्यास परावृत्त करणे

4. ✖

Question Number : 115 Question Id : 4771878066 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

This Act/scheme mandates that it is the responsibility of the Government to provide manual work on demand and the wages to the workers and the capital needed are to be paid by the Government

हा अधिनियम / योजना असे ठरवते की, काम मागणा-या व्यक्तिस हातमजुरी काम देणे ही सरकारची जबाबदारी आहे आणि मजुरांना दिले जाणारे वेतन व त्यासाठी लागणारा निधी सरकारानेच द्यायचा असतो.

Options :

National Food Security Act, 2013

1. ✖ राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अधिनियम 2013

Pradhanamanthri Anna Yojana

2. ✖ प्रधानमंत्री अन्न योजना

MGNREGA

3. ✔

The Factories Act

4. ✖ कारखाना अधिनियम

Question Number : 116 Question Id : 4771878067 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Gautham Buddha suggested the Ashtanga marga (Eight-fold path) for

गौतम बुद्धानी अष्टांग मार्ग (Eight-fold path) सुचविला

Options :

Making the people aware of the four noble truths

1. ✖ लोकाना चार उदात्त सत्यांची (four noble truths) जाणीव करून देणे

Making the people to know the original teachings of Buddha

2. ✖ लोकांना बुद्धाच्या मूळ शिकवणी कळवणे

Elimination of human misery

3. ✔ माणसाच्या दुःखाचे निर्मूलन करणे

Attainment of salvation

4. ✖ मोक्ष प्राप्ती

Question Number : 117 Question Id : 4771878068 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

One of the following books was **NOT** authored by Acharya Nagarjuna

खालीलपैकी एक पुस्तक आचार्य नागार्जुन यांनी लिहिलेले नाही.

Options :

Sunyavada

1. ✖ सुन्यवदा

Suhrullekha

2. ✖ सुहल्लेखा

Madyamikakarika

3. ✖ माध्यिमककारिका

Deepavamsha

4. ✔ दिपवंशा

Question Number : 118 Question Id : 4771878069 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The construction of these two temples in Rajasthan is considered as the most notable contributions of the Jains to the domain of architecture

राजस्थाना मधील या दोन मंदिरांचे बांधकाम हे जैनांचे वास्तुकलाशास्त्रीतील सर्वात उल्लेखनीय योगदान मानले जाते

Options :

Dilwara Temple and Mount Abu

1. ✓ दिलवारा मंदिर आणि माऊंट अबू

Khajuraho and Dilwara Temple

2. ✗ खजुराहो आणि दिलवारा मंदिर

Mount Abu and Lakkundi Temple

3. ✗ माऊंट अबू आणि लक्कूण्डी मंदिर

Dilwara Temple and Seth Hathisinghi Temple

4. ✗ दिलवारा मंदिर आणि सेठ हत्तीसिंघी मंदिर

Question Number : 119 Question Id : 4771878070 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The primary objective of the Marshall Plan was

मार्शल योजनाचे प्राथमिक उद्दिष्ट

Options :

To spread communism in Europe

युरोप मध्ये साम्यवाद परसवणे

1. ✖

To rebuild war-torn European economies

युद्धग्रस्त युरोपीय अर्थव्यवस्था पुन्हा उभारण्यासाठी

2. ✔

To create a military alliance in Europe

युरोपमध्ये लष्करी युती निर्माण करणे

3. ✖

To colonize Eastern Europe

पूर्व युरोपमध्ये वसाहत करणे

4. ✖

Question Number : 120 Question Id : 4771878071 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Among the following, the Harappan Civilisation Sites located in India were

खालीलपैकी, भारतात स्थित हडप्पा संस्कृतीची ठिकाणे ही आहेत.

Options :

Kalibangan, Chanudharo and Lothal

कलीबंगन, चनुधारो आणि लोथल

1. ✖

Mohen Ja Daro, Shortugai and Sutkagendor

मोहेनजोदारो, शार्टुगयी आणि सुतकागेंडोर

2. ✖

Kalibangan, Ropar and Harappa

कलीबंगन, रोपर आणि हडप्पा

3. ✖

Kalibangan, Ropar and Lothal

कलीबंगन, रोपर आणि लोथल

4. ✔

Question Number : 121 Question Id : 4771878072 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

As per the Chola Inscription, 'Pallichchhandam' refers to

चोल शिलालेखानुसार पल्लीच्छंदम (Pallichchhandam) म्हणजे

Options :

Land donated to Jain Institutions

1. ✓ जैन संस्थांना दान केलेली जमीन

Land gifted to Brahmins

2. ✗ ब्राह्मणाना भेट म्हणून दिलेली जमीन

Land for the maintenance of a school

3. ✗ शाळेच्या देखभालीसाठी जमीन

Land gifted to temples

4. ✗ मंदिरांना दान केलेली जमीन

Question Number : 122 Question Id : 4771878073 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The archaeologists are of the opinion that the city of Vijayanagara had four separate divisions. Among the four divisions, the first division was

पुरात्वशास्त्रज्ञांचे मत आहे की विजयनगर शहरात चार वेगळे विभाग होते त्या चार विभागापैकी, पहिला विभाग हा होता

Options :

situated on rocky hills which was devoted to temples,

खडताळ टेकड्यांवर वसलेले जे मंदिरांना समर्पित होते

1. ✓

situated on the valley where crops were raised using water from irrigation channels

सिंचन कलाव्यामधून पाणी वापरून पिके घेतले जाणा-या खो-यावर वसलेले

2. ✗

a royal centre in which royal palaces and residences of important nayaks were located

राजेशाही केन्द्र जिथे राजवाडे आणि महत्वाच्या नायकांचे निवासस्थान होते

3. ✗

Residences of ordinary people

सामान्य लोकांची निवासस्थाने

4. ✗

Question Number : 123 Question Id : 4771878074 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

‘Mehrauli Iron Pillar’ Inscription refers to the achievements of

मेहरौली लोखंडी स्तंभाचा शिलालेख खालील कामगिरींचा संदर्भ देतो.

Options :

Samudragupta

समुद्रगुप्त

1. ✖

Gautamiputra Satakarni

गौतमीपुत्र सातकर्णी

2. ✖

Chandragupta II

चन्द्रगुप्त दुसरा

3. ✔

Ashoka

अशोक

4. ✖

Question Number : 124 Question Id : 4771878075 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

In France, these philosophers wanted to create a society based on freedom and equal laws and opportunities for all

फ्रान्समध्ये या तत्वज्ञानींना स्वातंत्र्य आणि समान कायदे आणि सर्वाना संधी यावर आधारित समज निर्माण करायचा होता

Options :

John Locke, Jean Jacques Rousseau

1. ✓ जॉन लॉक, जीन जॅक रुसो

Montesquieu and Aristotle

2. ✗ मॉन्टेस्क्यू आणि अरिस्टॉटल

John Locke and Karl Marx

3. ✗ जॉन लॉक आणि कार्ल मार्क्स

Noam Chomsky and Karl Marx

4. ✗ नोम चॉम्स्की आणि कार्ल मार्क्स

Question Number : 125 Question Id : 4771878076 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

One of the main demand of women during French Revolution was that

फ्रेन्च राज्यक्रांती दरम्यान महिलांच्या मुख्य मागण्यांपैकी ही एक होती

Options :

the women should get the same political Rights as men

1. ✓ महिलांना पुरुषांसारखे राजकीय अधिकार मिळाले पाहिजेत

all the women should be included in the list of Active Citizens

2. ✗ सर्व महिलांना सक्रिय नागरीकांच्या यादीत समाविष्ट करावे

Napolean Bonaparte should be made the King of France

3. ✗ नेपोलियन बोनापार्टला फ्रान्सचा राजा बनवले पाहिजे

The power should be in the hands of third estate

4. ✗ सत्ता तिस-या इस्टेटच्या हातात असावी

Question Number : 126 Question Id : 4771878077 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

As per this, no European power would be allowed to build colonies in the American Continents and the United States will not interfere in the affairs of Europe or colonies in other continents

यानुसार, कोणत्याही युरोपीय शक्तीला अमेरिकन खंडामध्ये वसाहती बांधण्याची परवानगी दिली जाणार नाही आणि अमेरिका युरोप किंवा इतर खंडामधील वसाहतींच्या कारभारत हस्तक्षेप करणार नाही.

Options :

Truman Doctrine

ट्रुमन सिद्धांत

1. ✖

Munroe Doctrine

मुनरो सिद्धांत

2. ✔

Marshall Plan

मार्शल सिद्धांत

3. ✖

Treaty of Paris

पॅरिसच्या तह

4. ✖

Question Number : 127 Question Id : 4771878078 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Libya is located in this part of Africa Continent

आफ्रिका खंडाच्या या भागात लिबिया स्थित आहे

Options :

North-Western

1. ✖ उत्तर - पश्चिम

Northern

2. ✔ उत्तरेकडील

South-Eastern

3. ✖ दक्षिण- पूर्व

Central

4. ✖ मध्य

Question Number : 128 Question Id : 4771878079 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

One of the following is the provision of Right of Children in Free and Compulsory Education (RTE) Act, 2009

खालीलपैकी एक बालकांचा मोफत आणि सक्तीचा शिक्षणाचा हक्क (RTE) कायदा – 2009 ची तरतूद आहे

Options :

The Curriculum and Evaluation procedures must be in conformity with the values enshrined in the constitution

अभ्याक्रम आणि मूल्यांकन प्रक्रिया संविधानाता नमूद केलेल्या मूल्यांशी सुसंगत असाव्यात

1. ✓

Every Child should be admitted into the school at the age of three

प्रत्येक मुलाला वयाच्या तिस-यावर्षी शाळेत दाखिला दिला पाहिजे

2. ✗

Children can continue in the school even after 14 years of age for the completion of Secondary Education

माध्यमिक शिक्षण पूर्ण करण्यासाठी मुले 14 वर्षांनंतरही शाळेत जाऊ शकतात.

3. ✗

Child's name should be removed if the child fails in the class

जर मूल वर्गात नापास झाले तर त्याचे नाव काढून टाकावे

4. ✗

Question Number : 129 Question Id : 4771878080 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

With this act, the minimum age of marriage for girls was raised to 14 years

या कायद्यामुळे, मुलींचे लग्नाचे किमान वय 14 वर्ष करण्यात आले

Options :

The POCSO Act,2012

1. ✖ पोक्सो कायदा 2012

Sharada Act of 1929

2. ✔ 1929 चा शारदा कायदा

Child Marriages Act, 2006

3. ✖ बालविवाह कायदा, 2006

Criminal Legal Amendment Act, 2013

4. ✖ फौजदारी कायेदेशीर सुधारणा कायदा, 2013

Question Number : 130 Question Id : 4771878081 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

In 1953, the States Reorganization Commission was appointed under the chairmanship of Fazal Ali to address the issue of formation of states on the basis of

1953 मध्ये, फजल अली यांचा अध्यक्षतेखाली राज्य पुनर्रचना आयोगाची नियुक्ती करण्यात आली जेणेकरून राज्यांच्या निर्मितीचा प्रश्न या आधारावर सोडवता येईल

Options :

Caste

1. ✖ जात

Religion

2. ✖ धर्म

Language

3. ✔ भाषा

Culture

4. ✖ संस्कृती

Question Number : 131 Question Id : 4771878082 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The main objective of Operation Blue Star was

ऑपरेशन ब्लू स्टारचे मुख्य उद्दिष्ट हे होते

Options :

To conduct election in the newly formed states

1. ✖ नव्याने स्थापन झालेल्या राज्यांमध्ये निवडणुका घेणे

To clear the Golden Temple complex in Amritsar from Sikh militants

2. ✔ अमृतसरामधील सुवर्ण मंदिर परिसर शीख दहशतवाद्यांपासून मुक्त करणे

To fight the Pakistan militants in Jammu & Kashmir

3. ✖ जम्मू आणि काश्मीरमधील पाकिस्तानी अतिरेक्यांविरुद्ध लढणे

Liberation of Bangladesh from Pakistan

4. ✖ पाकिस्तानापासून बांग्लादेशची मुक्तता

Question Number : 132 Question Id : 4771878083 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The major highlight of the National Emergency period in India was

भारतातील राष्ट्रीय आणीबाणीच्या काळातील प्रमुख आकर्षण म्हणजे

Options :

42nd Amendment of the Indian Constitution

1. ✓ भारतीय संविधाना 42वी घटना दुरुस्ती

Entry of Rajiv Gandhi into Indian Politics

2. ✗ भारतीय राजकरणात राजीव गांधीचा प्रवेश

Enactment of Official Religious Act

3. ✗ अधिकृत धार्मिक कायदा लागू करणे

Formation of New states on the basis of linguistic principle

4. ✗ भाषिक तत्वाच्या आधारे नवीन राज्यांची निर्मिती

Question Number : 133 Question Id : 4771878084 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

As per the provisions of Article 356 of the Indian Constitution, the President may dismiss the State Government and order the Governor to take over the administration of the State with the advice of

भारतीय संविधानाच्या कलम 356 मधील तरतुदीनुसार, राष्ट्रपती राज्य सरकार बरखास्त करू शकतात आणि राज्यपालांना ह्यांच्या सल्ल्याने राज्याचा कारभार हाती घेण्याचा आदेश देऊ शकतात.

Options :

Chief Justice of India

भारताचे मुख्य न्यायाधीश

1. ✖

Home Minister

गृहमंत्री

2. ✖

The Prime Minister

पंतप्रधान

3. ✔

Chief Justice of High Court of that particular state

त्या विशिष्ट राज्याच्या उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश

4. ✖

Question Number : 134 Question Id : 4771878085 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The two major ideological and political Camps emerged in the post second world war period were

दुस-या महायुध्यानंतरच्या काळात हे दोन प्रमुख वैचारिक आणि राजकीय गट उदयास आले

Options :

The Communist bloc and Non-aligned bloc

साम्यवादी (कम्युनिष्ट) गट आणि अलिप्त गट

1. ✖

The Democratic – Capitalist bloc and Non-aligned bloc

लोकशाही – भांडवलशाही गट आणि अलिप्त गट

2. ✖

The Communist bloc and the Democratic – Capitalist bloc

साम्यवादी (कम्युनिस्ट) गट आणि लोकशाही – भांडवलशाही गट

3. ✔

Fascist bloc and The Democratic bloc

फॅसिस्ट गट आणि लोकशाही गट

4. ✖

Question Number : 135 Question Id : 4771878086 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

A war fought behind closed doors through propaganda and words, without real physical combat as in traditional warfare. This is known as

पारंपरिक युद्धाप्रमाणे प्रत्यक्ष शारीरिक लढाईशिवाय, प्रचार आणि शब्दांच्या माध्यमातून बंद दाराआड लढलेल्या युद्धाला हे म्हणतात

Options :

Civil war

1. ✖ गृहयुद्ध

Cold war

2. ✔ शीत युद्ध

Guerilla war

3. ✖ गनिमी युद्ध

Nuclear war

4. ✖ आण्विक युद्ध

Question Number : 136 Question Id : 4771878087 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

'CIA' is the

सी.आय.ए (CIA) म्हणजे

Options :

The spy agency of United States of America

1. ✓ अमेरिकेची गुप्तचर संस्था

The militant group of Russia

2. ✗ रशियाचा दहशतवादी गट

A radical student group fought for their rights

3. ✗ एक कट्टरपंथी विद्यार्थी गट जो त्यांच्या हक्कांसाठी लढला

The space agency of United States of America

4. ✗ अमेरिकेची अंतराळ संस्था

Question Number : 137 Question Id : 4771878088 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The primary aim of the Bandung Conference was to

बांडुंग परिषदेचे प्राथमिक उद्दिष्ट हे होते

Options :

Establish a new military alliance

1. ✖ नवीन लष्करी युती स्थापन करा

Promote Western democracy

2. ✖ पाश्चात्य लोकशाहीचा प्रचार करा

Promote Afro-Asian economic and cultural cooperation

3. ✔ आफ्रो-आशियाई आर्थिक आणि सांस्कृतिक सहकार्याला प्रत्साहन द्या

Expand colonial territories

4. ✖ वसाहती प्रदेशांचा विस्तार करा

Question Number : 138 Question Id : 4771878089 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Which of the following is termed as 'Excess Rainfall'?

खालीलपैकी कशाला अतिवृष्टी म्हणतात?

Options :

+20 percent or more of the average rainfall

सरासरीच्या +20 टक्के किंवा त्याहून अधिक पाऊस

1. ✓

+10 percent or more of the average rainfall

सरासरीच्या +10 टक्के किंवा त्याहून अधिक पाऊस

2. ✗

+19 percent to -19 percent of the average rainfall

सरासरी पावसाच्या +19 टक्के ते -19 टक्के

3. ✗

-20 percent to -59 percent of the average rainfall

सरासरी पावसाच्या -20 टक्के ते -59 टक्के

4. ✗

Question Number : 139 Question Id : 4771878090 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

One among the following does **NOT** come under cognitive domain.

खालीलपैकी एक संज्ञानात्मक क्षेत्रात येत नाही

Options :

Remembering

1. ✖ लक्षात ठेवणे

Drawing

2. ✔ रेखाचित्र

Understanding

3. ✖ समजून घेणे

Evaluating

4. ✖ मूल्यमापन

Question Number : 140 Question Id : 4771878091 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the **INCORRECT** statement relating to aims & objectives.

ध्येय आणि उद्दिष्टांशी संबंधित चुकीचे विधान ओळखा

Options :

Objectives emerge from Aims.

1. ✖ उद्दिष्टे ध्येयांपासून निर्माण होतत.

The scope of objectives is limited than that of aims.

2. ✖ उद्दिष्टांची व्याप्ती ध्येयांपेक्षा मर्यादित असते.

Aims are specific and achievable in short time.

3. ✔ ध्येय विशेष असतात आणि कमी वेळात साध्य करता येतात.

Aims are the guiding principles in education policies.

4. ✖ शैक्षणिक धोरणामध्ये ध्येये ही मार्गदर्शक तत्वे आहेत.

Question Number : 141 Question Id : 4771878092 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Translation, Interpretation and Extrapolations are the specifications under this objective in social studies.

सामाजिक अभ्यासातील या उद्दिष्टांतर्गत भाषांतर, व्याख्या आणि अंदाज बांधणे (एक्सट्रापोलेशन) ही वैशिष्ट्ये आहेत.

Options :

Synthesis

संश्लेषण

1. ✖

Analysis

विश्लेषण

2. ✖

Evaluation

मूल्यमापन

3. ✖

Comprehension

आकलन

4. ✔

Question Number : 142 Question Id : 4771878093 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

A class – IX student is actively involving in classsroom activities, respecting the opinions of his friends, working with them and helping others. These activities are reflecting the learning indicators of this academic standard

इयत्ता नववीचा विद्यार्थी वर्गातील क्रियाकलापांमध्ये सक्रियपणे सहभागी होतो. त्याच्या मित्रांच्या मतांचा आदर करतो, त्यांचासोबत काम करतो आणि इतरांना मदत करतो. ही कार्ये या शैक्षणिक मानकाच्या अधिगम निर्देशकांचे (learning indicators) प्रतिबिंब दर्शवित आहेत.

Options :

Appreciation and sensitivity

कौतुक आणि संवेदनशीलता

1. ✓

Conceptual understanding

संकल्पनात्मक समज

2. ✗

Reflection on contemporary issues and questioning

समकालीन समस्या आणि प्रश्नावर चिंतन

3. ✗

Reading the given text and interpreting it

दिलेला मजकूर वाचणे आणि त्याचा अर्थ लावणे

4. ✗

Question Number : 143 Question Id : 4771878094 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The following principle of curriculum development relates to importance of linking the social studies content with daily life problems and experiences.

अभ्यासक्रमाचा विकासाचे खालील तत्व सामाजिक अभ्यासाच्या आशयाच्या दैनंदिन जीवनातील समस्या आणि अनुभवांशी जोडण्याची उपेक्षा करण्याशी संबंधित आहे.

Options :

Principle of creativity

1. ✖ सर्जनशीलतेचे तत्व

Principle of flexibility

2. ✖ लवचिकतेचे तत्व

Principle of conservation

3. ✖ संवर्धनाचे तत्व

Principle of utility

4. ✔ उपयुक्ततेचे तत्व

Question Number : 144 Question Id : 4771878095 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Among the following, identify the **INCORRECT** statement

खालीलपैकी चुकीचे विधान ओळखा

Options :

In subject centric approach, lessons are loaded with informative content.

विषय केंद्रित दृष्टिकोनात, धडे माहितीपूर्ण विषयवस्तूंनी भरलेले असतात.

1. ✖

In constructivist approach, teacher follows chalk, talk method

रचनावादी दृष्टिकोनात, शिक्षक खडू, बोलण्याची पद्धत अवलंबतात.

2. ✔

In child-centric approach, knowledge construction takes place through active participation

बाल-केंद्रित दृष्टिकोनात, ज्ञान निर्मिती सक्रिय सहभागाने होते.

3. ✖

Programmed learning is the contribution of behaviouristic approach

कार्यक्रमित शिक्षण ही व्यवहारवादी दृष्टिकोनाची देण आहे.

4. ✖

Question Number : 145 Question Id : 4771878096 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Among the following, identify the learning experience placed at third from the base of the cone in the order of increasing abstractness in Edgar Dale's Cone of Experiences

खालीलपैकी, एडगर डेल यांच्या अनुभव शंकूच्या (Cone of Experiences) अधिकाधिक सैद्धांतिकतेच्या (abstractness) क्रमाने विचार केल्यास तळापासून तिस-या क्रमांकावर असलेल्या अधिगम अनुभव ओळखा.

Options :

Motion picture

चलचित्र

1. ✖

Demonstrations

प्रात्यक्षिके

2. ✖

Dramatic participation

नाट्यात्मक सहभाग

3. ✔

Contrived experiences

कल्पित अनुभव

4. ✖

Question Number : 146 Question Id : 4771878097 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Lithosphere, Atmosphere and Hydrosphere come under this branch of Geography.

भूगोलाच्या या शाखेत भूमंडळ (Lithosphere), वातावरण (Atmosphere) आणि जलमंडळ (Hydrosphere) येतात

Options :

Phyto Geography

वनस्पती (फायटो) भूगोल

1. ✖

Regional Geography

प्रादेशिक भूगोल

2. ✖

Political Geography

राजकीय भूगोल

3. ✖

Physical Geography

भौतिक भूगोल

4. ✔

Question Number : 147 Question Id : 4771878098 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

After observing the places like Shimla, Darjeeling and Nainital, etc., a class-X student came to a conclusion that, when height of a place is increasing, the temperature is decreasing. The learning approach that is reflected here is

शिमला, दार्जिलींग आणि नैनिताल इत्यादि ठिकाणांचे निरीक्षण केल्यानंतर दहावीच्या एका विद्यार्थ्याने असा निष्कर्ष काढला की, जेव्हा एखाद्या ठिकाण्याची उंची वाढत असते, तेव्हा तापमान कमी होत असतो. येथे प्रतिबिंबित होणारा दृष्टिकोन म्हणजे

Options :

Inductive

1. ✓ आगमनात्मक

Deductive

2. ✗ निगमनात्मक

Concentric

3. ✗ केंद्रित

Spiral

4. ✗ नागमोडी

Question Number : 148 Question Id : 4771878099 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

A visit to water works, printing press, telephone exchange & railway station majorly help in learning about these resources.

वॉटर वर्क्स, प्रिंटिंग प्रेस, टेलीफोन एक्सचेंज आणि रेल्वे स्टेशनला भेट दिल्याने या संसाधनां बद्दल जाणून घेण्यास मोठी मदत होते

Options :

Geographical

1. ✖ भौगोलिक

Economic

2. ✔ आर्थिक

Historical

3. ✖ ऐतिहासिक

Cultural

4. ✖ सांस्कृतिक

Question Number : 149 Question Id : 4771878100 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the characteristics of good evaluation tool among the following

खालीलपैकी चांगल्या मूल्यांकन साधनाची वैशिष्ट्ये ओळखा

A) Practicability

व्यवहार्यता

B) Subjectivity

व्यक्तिनिष्ठता

C) Objectivity

वस्तुनिष्ठता

D) Reliability

विश्वसनीयता

E) Validity

वैधता

Choose the correct one:

योग्य उत्तर निवडा

Options :

A, B, C, D & E

1. ✖

A, B, C & D only

फक्त A, B, C आणि D

2. ✖

A, C, D & E only

फक्त A, C, D आणि E

3. ✔

B, C, D & E only

फक्त B, C, D आणि E

4. ✖

Question Number : 150 Question Id : 4771878101 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Match the following List-A with List-B, regarding component teaching skills associated with different stages of a lesson.

धड्याच्या वेगवेगळ्या टप्प्यांशी संबंधित घटक अध्यापन कौशल्यांबद्दल, खालील यादी –अ आणि यादी – ब जुळवा

List-A		List-B	
यादी – अ		यादी – ब	
(Stage of lesson)		(Component teaching skill)	
धड्याचा टप्पा		घटक अध्यापन कौशल्य	
A)	Planning stage नियोजन टप्पा	i)	Demonstrating प्रात्यक्षिक
B)	Introductory stage प्रास्ताविक टप्पा	ii)	Giving assignments स्वाध्याय देणे
C)	Presentation stage सादरीकरण टप्पा	iii)	Selection of the audio-visual aid दृकश्राव्य साधनांची निवड
D)	Closing stage शेवटचा टप्पा	iv)	Introducing the lesson धड्याची ओळख करून देणे

Choose the correct answer:

योग्य उत्तर निवडा

Options :

A – iii; B – iv; C – i; D – ii

1. ✓

A – iv; B – i; C – ii; D – iii

2. ✖

A – iii; B – i; C – iv; D – ii

3. ✖

A – iv; B – iii; C – i; D – ii

4. ✖